

Algemene informatie

Objectnummer	<input type="text"/>
Collectienaam	* Dialect <input type="text"/>
Subcollectienaam	* Woorden <input type="text"/>
Titel	Harses <input type="text"/>
Beschrijving	<p>[harses, harses*, hõrses**] Betekenis: 1. Hersenen; 2. Hoofd Voorbeeldzin: Paas mer op gij, dolik geef ik oe 'ne pèèr tegen oew harses. *De uitspraak harses is nieuw. **De uitspraak hõrses is verouderd.</p>
Vervaardiger	<input type="text" value="Niet gekoppeld"/>
Uitgever	<input type="text" value="organisatie, Stichting Langstraats in woord en beeld"/>

Het is mogelijk om dialectfragmenten vast te leggen in Memorix Maior. Deze fragmenten zijn korte stukjes audio waarin een dialect gesproken wordt. Het kan dan gaan om een verhaal of lied, maar ook om spreekwoorden of woorden. Deze fragmenten kun je opnemen met een telefoon of met professionele opnameapparatuur van bijvoorbeeld de lokale radio omroep.

Door lokale instellingen fragmenten van hun eigen dialect vast te laten leggen en deze aan elkaar te verbinden maak je zowel het lokale als het gehele Brabantse Dialect inzichtelijk. Zo kunnen we lokaal gebruikte spreekwoorden of woorden met elkaar vergelijken en verschillen en overeenkomsten blootleggen.

Gebruik de entiteit 'Audio' om beschrijvingen te maken van dialectfragmenten die via het DAM van Memorix Maior (het bestandsbeheer gedeelte = Digital Asset Management) zijn geüpload. Via het Media venster kun je bestanden koppelen die bij de beschrijvingen horen.

Omdat er verschillende soorten dialectfragmenten ingevoerd kunnen worden, zijn er ook verschillende manieren voor het invoeren van velden. Soorten fragmenten kunnen zijn: verhalen, gedichten, spreekwoorden en gezegden, liedjes en woorden. Voor elk soort dialectfragment is een aparte helptekst. In deze helptekst zullen we kijken naar **dialectwoorden**.

Enkele velden worden in deze helptekst niet behandeld. Er staat bij dat ze niet ingevuld hoeven worden. Mocht je deze velden wel in willen vullen, kijk dan voor de uitleg van deze velden in de Helptekst Audio en Video.

Kijk voor meer informatie op: <https://www.brabantcloud.nl/help>

Of mail naar: Helpdesk@brabantcloud.nl

Versie: 1.3 | juni 2020

1. Objectnummer

- Betekenis:** Een uniek nummer dat het woord identificeert.
- Invulinstructie:** Ga als volgt te werk:
Neem in een objectnummer geen classificatieonderdelen op (b.v. een letter K voor alle kleurenfilms), want die informatie kan elders worden vastgelegd.
Gebruik voorloophulp om de records te kunnen ordenen op objectnummer:
Heb je minder dan 1000 objectnummers (in totaal: beeldmateriaal, bidprentjes, etc.), gebruik dan 3 cijfers, dus 001 t/m 999;
Heb je minder dan 10.000 objectnummers, gebruik dan 4 cijfers, dus 0001 t/m 9999; Etc.
- Voorbeeld:** 0345

2. Collectienaam

- Betekenis:** De naam van de specifieke collectie binnen de instelling, ook wel deelcollectie genoemd, waarvan het gedicht deel uitmaakt.
- Invulinstructie:** Vul in dit veld de term "Dialect" in. Let op dat je een hoofdletter gebruikt. Op deze manier kunnen onder deze term alle dialectfragmenten van verschillende instellingen gevonden worden.
Ga als volgt te werk:
Kies de term "Dialect" uit de lijst . Staat de term niet in de lijst? Vul hem dan zelf in.
- Voorbeeld:** *Dialect*

3. Subcollectienaam

Betekenis: De naam van een specifieke subcollectie binnen de instelling waarvan het woord deel uitmaakt.

Invulinstructie: Vul in dit veld de term “Woorden” in. Let op dat je een hoofdletter gebruikt. Op deze manier kunnen onder deze term alle dialectwoorden van verschillende instellingen gevonden worden.
Ga als volgt te werk:

Kies de term “Woorden” uit de lijst . Staat de term niet in de lijst? Vul hem dan zelf in.

Voorbeeld: *Woorden*

4. Titel

Betekenis: Het woord in dialect en in het Nederlands.

Invulinstructie: Vul hier eerst de Brabantse en daarna Nederlandse versie van het woord in. Scheid beide woorden met een verticaal streepje (|). Gebruik de meest voorkomende versie van het dialectwoord.

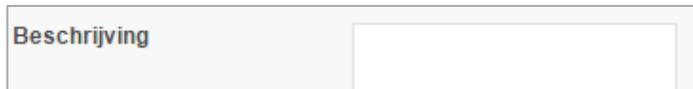
Doe dit in het geval van een zelfstandig naamwoord in enkelvoud of in het geval van een werkwoord in infinitief.

Begin beide woorden met een hoofdletter, eindig zonder punt.

Voorbeeld: Hèrses | Hoofd
Swerrres | Doordeweeks

5. Beschrijving

A screenshot of a text input field labeled 'Beschrijving' in a light gray box. The field is currently empty.

Betekenis:

Beschrijf het woord.

Invulinstructie:

Geef eerst het dialectwoord voor het in de titel beschreven Nederlandse woord. Zijn er verschillende uitspraken, benoem deze dan achter elkaar, gescheiden met komma's.

Wanneer je de fonetische beschrijving toe wil voegen, doe je dit tussen slashes /... / achter het woord waar het om gaat.

Beschrijf op een nieuwe regel de verschillende betekenissen van het dialectwoord. Begin de regel voor de duidelijkheid met **Betekenis**. Voeg hierna de verschillende betekenissen van het dialectwoord toe. Geef elke betekenis een nummer.

Geef eventueel een voorbeeldzin voor het genoemde dialectwoord. Doe dit in het dialect en het Nederlands. Begin de regel voor de duidelijkheid met **Voorbeeldzin**. Als er meerdere betekenissen zijn gebruik dan het corresponderende nummer van de betekenis om de zin aan te duiden.

Ten slotte kun je eventuele opmerkingen over het dialectwoord, of een van de uitspraken van het dialectwoord kwijt. Je kunt bijvoorbeeld met een asterisk (*) aangeven om welke onderdeel van de beschrijving het gaat.

Zie voor een voorbeeld de bijlage op de laatste pagina van deze instructie.

6. Vervaardiger

A screenshot of a text input field labeled 'Vervaardiger' in a light gray box. The field contains the text 'Vervaardiger' and 'Niet gekoppeld'. Above the field are icons for adding, moving up, moving down, and deleting. Below the field is a small icon of a person.

Betekenis:

De auteur.

Invulinstructie:

Dit veld laat je leeg.

7. Uitgever

A screenshot of a text input field labeled 'Uitgever' in a light gray box. The field contains the text 'Uitgever' and 'Niet gekoppeld'. Above the field are icons for adding, moving up, moving down, and deleting. Below the field is a small icon of a person.

Betekenis:

De producent(en) van het fragment.

Invulinstructie:

Dit veld laat je leeg.

8. Datering van

Datering van

Betekenis:

De vroegste waarschijnlijke of exacte datum waarop het audiomateriaal vervaardigd is.

Invulinstructie:

Ga als volgt te werk:

- Wanneer de datum van vervaardiging exact bekend, vul dan hier dag, maand en jaar in.
- Wanneer niet de dag, en/of ook niet de maand bekend zijn, maar wel het jaar, laat dan de velden voor dag en maand leeg en vul alleen het jaar in.
- Wanneer niet het exacte jaar, maar wel een periode van vervaardiging bekend is, vul hier dan het vroegst waarschijnlijke jaar in.

Let op! Vul altijd zowel het “Datering van” als het “Datering tot” veld in, ook wanneer je de specifieke datum weet. Vul dan bij beide velden dezelfde datum in.

Voorbeelden:

05-01-1929
05-1940
1963

9. Datering tot

Datering tot

Betekenis:

De laatste waarschijnlijke of exacte datum waarop het audiomateriaal vervaardigd is.

Invulinstructie:

Ga als volgt te werk:

- Wanneer de datum van vervaardiging exact bekend, vul dan hier dag, maand en jaar in.
- Wanneer niet de dag, en/of ook niet de maand bekend zijn, maar wel het jaar, laat dan de velden voor dag en maand leeg en vul alleen het jaar in.
- Wanneer niet het exacte jaar, maar wel een periode van vervaardiging bekend is, vul hier dan het laatste waarschijnlijke jaar in.

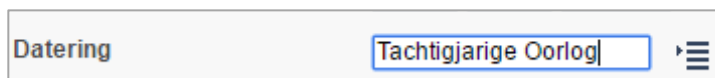
Let op! Vul altijd zowel het “Datering van” als het “Datering tot” veld in, ook wanneer je de specifieke datum weet. Vul dan bij beide velden dezelfde datum in.

Voorbeelden:

05-01-1929
05-1940
1966

10. Datering

Betekenis: De historische periode of tijdvak waarin het audiomateriaal werd vervaardigd.

Invulinstructie: Dit veld laat je leeg.

11. Onderwerp

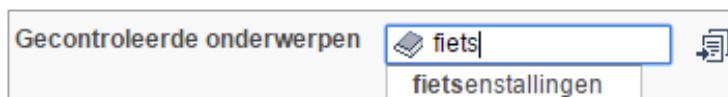
Betekenis: Trefwoord om te duiden waar het audiomateriaal over gaat.

Invulinstructie: In dit veld vul je onderwerpstrefwoorden in die zijn vastgesteld. Benoem het onderwerp van het audiomateriaal door een keuze te maken uit één of meerdere trefwoorden uit de keuzelijst . Staat het trefwoord niet in de lijst, vul de lijst dan aan door de term in te vullen in het veld.

- Eigennamen noteer je met een hoofdletter: *Karel de Grote, Philips*.
- Werkwoorden noteer je in de infinitief met een kleine letter: *zingen*.

Voorbeeld: *Werkwoorden*
Gereedschappen

12. Gecontroleerde onderwerpen

Betekenis: Specifieke benaming voor waar het audiomateriaal over gaat.

Invulinstructie: In dit veld vul je onderwerpstrefwoorden in die afkomstig zijn uit de Nederlandse vertaling van de Art & Architecture Thesaurus. Door ook deze termen aan het audiomateriaal toe te kennen, zal het makkelijker teruggevonden worden.

Ga als volgt te werk:

Ga uit van dezelfde term(en) als in het veld Onderwerp

Begin met het typen van elke term in het invulveld en selecteer vervolgens uit de alfabetische lijst de term die van toepassing is.

Kies zoveel termen als nodig om dat wat te horen is goed te benoemen.

Door op de knop Informatie achter een term te klikken, zie je in welke context de term in de thesaurus is opgenomen; wil je meer weten over de term, zoek de term dan op in de AAT-Ned: <http://browser.aat-ned.nl/>

Voorbeeld: *lichaamsdelen*
dieren
gereedschappen

13. Persoon als onderwerp

Betekenis: Persoon of personen die het onderwerp zijn van het audiomateriaal.

Invulinstructie: Vul de namen in van de personen waar het audiomateriaal over gaat. Gebruik de officiële of de meest gebruikte voor- en achterna(a)m(en) van de deze personen. Ga als volgt te werk:

Via de knop met de Engelse sleutel ga je naar de gekoppelde lijst van Personen en Instellingen (knop 'Kies record') en kies de naam uit deze lijst. Is de naam nog niet in de lijst opgenomen, sluit dan de lijst en ga via de knop met de Engelse sleutel naar de knop 'Voeg record toe' ; vul vervolgens het nieuwe record Personen en Instellingen in en sla op.

Voorbeelden: *Henk Janssen*

14. VELDGROUP: GEOGRAFISCHE AANDUIDING

Deze veldgroep beschrijft de locatie van de plaats waar het dialect gesproken wordt. Zoek en vervang of bulkimport acties op maar één van de velden zijn dus niet mogelijk. De hele groep is herhaalbaar, zodat indien nodig ook meerdere locaties gekoppeld kunnen worden.

Invulinstructie: Deze groep velden is herhaalbaar. Wanneer het dialect op meerdere plaatsen gesproken wordt, vul dan deze verschillende plaatsnamen in.

14.1 Locatie

Betekenis: De geografische plaats waar het dialect gesproken wordt.

Invulinstructie: Vul hier de meest specifieke term uit GeoNames in die de plaats aanduidt.

Ga als volgt te werk:

Via de knop met de Engelse sleutel ga je naar de gekoppelde lijst van GeoNames (knop 'Kies record')

Vul de plaatsnaam die je zoekt in in het zoekveld;

Kies vervolgens de naam uit deze lijst.

Voorbeeld: *Tilburg*

14.2 Specifieke plaats

Betekenis: Precisering van de locatie, die niet via GeoNames is vast te leggen.
Invulinstructie: Dit veld wordt niet ingevuld.

14.3 Straatnaam

Betekenis: De naam van de straat die het onderwerp is van het audiomateriaal.
Invulinstructie: Dit veld wordt niet ingevuld.

14.4 Nummer

Betekenis: Nummer(s) van het huis/de huizen waar het audiomateriaal over gaat.
Invulinstructie: Dit veld wordt niet ingevuld.

15. Duur

Duur (hh:mm:ss) : :

Betekenis: Tijdsduur van het audiomateriaal.
Invulinstructie: Omschrijf de tijdsduur in uren, minuten en seconden middels het format *hh:mm:ss*
Voorbeeld: *00:15:20 (= 15 minuten en 20 seconden)*

16. Materiële omschrijving

Materiële omschrijving ↕ ↶ ✕ ≡ 📄

Betekenis: Soort audiomateriaal, eventueel aangevuld met precisering daarvan.
Invulinstructie: Dit veld wordt niet ingevuld.

17. Taal

Taal

Betekenis: Taal van het audiomateriaal.
Instructie: Selecteer de juiste taal uit de keuzelijst. Het is niet mogelijk om een dialect te selecteren, dus je kiest hier voor Nederlands. Met de eerder ingevulde locatie kan het dialect geduid worden.
Voorbeeld: *Nederlands*

18. Conditie

Betekenis: De toestand waarin het audiomateriaal zich bevindt, beschreven vanuit conservatiestandpunt.

Invulinstructie: Dit veld wordt niet ingevuld.

19. Notatieveld conditie

Betekenis: Aanvullende informatie m.b.t. de conditie van het audiomateriaal.

Invulinstructie: Dit veld wordt niet ingevuld.

20. Verworven van

Verworven van

Betekenis: De naam van de persoon of de instelling van wie of waarvan de instelling het audiomateriaal verwierf.

Invulinstructie: Vul de naam in van de persoon of instelling van wie het audiomateriaal verworven is. Dit kan een persoonsnaam of een instellingsnaam zijn. In geval van personen: gebruik de officiële of de meest gebruikte voor- en achterna(a)m(en). In geval van een instelling: gebruik de officiële schrijfwijze van de betreffende organisatie.

Ga als volgt te werk:

Via de knop met de Engelse sleutel ga je naar de gekoppelde lijst van Personen en Instellingen (knop 'Kies record') en kies je de naam uit deze lijst.

Is de naam nog niet in de lijst opgenomen, sluit dan de lijst en ga via de knop met de Engelse sleutel naar de knop 'Voeg record toe' ; vul vervolgens het nieuwe record Personen en Instellingen in en sla op.

Indien niet bekend is van wie het beeldmateriaal verworven is, laat je dit veld leeg.

21. Verweringsmethode

- Betekenis:** De wijze waarop het audiofragment in het bezit of onder het beheer van de instelling is gekomen.
- Invulinstructie:** Vermeld hoe het audiofragment door de instelling is verworven. Kies uit de lijst een van onderstaande trefwoorden:
- aankoop
 - bruikleen
 - legaat
 - onbekend
 - opdracht (door derden in opdracht van het museum vervaardigd)
 - overdracht (overdracht van een ander museum)
 - ruil
 - schenking

Gebruik de term “onbekend” als de instelling niet meer kan achterhalen hoe het audiofragment verworven is. Wanneer de instelling het op dit moment niet weet, maar het wellicht nog kan achterhalen, laat het veld dan nog leeg.

22. Verweringsdatum

Verweringsdatum

dd

mm

jjjj

- Betekenis:** De datum waarop de instelling het audiofragment heeft verworven.
- Invulinstructie:** Vul de datum zo precies mogelijk in, als volgt: dag, maand en jaar. Wanneer alleen het jaar bekend is, laat dan de velden dag en maand leeg.
- Voorbeelden:** 20-05-2007
11-1999
1980

23. Notitieveld verwerking

Notitieveld verwerking

- Betekenis:** Aanvullende informatie m.b.t. de verwerking van het audiofragment.
- Invulinstructie:** Wanneer b.v. het jaar van verwerking niet helemaal zeker is, kan dat hier worden toegelicht. En ook nadere bepalingen, die bij de verwerking zijn vastgelegd, kunnen hier benoemd worden. Geef de toelichting in korte, duidelijke zinnen.
- Of kopieer de waarde ‘Notitieveld verwerking’ uit het vorige record .
- Voorbeeld:** *Het audiofragment is zeer waarschijnlijk tussen 1975 en 1980 verworven, zeker niet later (want vanaf 1980 is de verweringsadministratie compleet en het object daarin niet terug te vinden).*

24. Standplaats

Standplaats

Betekenis: De standplaats of locatie in de instelling, waarop het audiomateriaal zich bevindt.

Invulinstructie: Dit veld wordt niet ingevuld.

25. Copyright

Copyright

Betekenis: Naam van persoon of instelling die auteursrechthebbende is van het betreffende audiofragment.

Invulinstructie: Vul de naam van de auteursrechthebbende in in dit vrije-tekstveld, eventueel aangevuld met de overlijdensdatum van de auteursrechthebbende. Of kopieer de waarde 'Copyright' uit het vorige record .

Voorbeeld: *Walter de Groot*

26. Notitieveld copyright

Notitieveld copyright

Betekenis: Aanvullende informatie m.b.t. de rechten die verbonden zijn met het audiofragment.

Invulinstructie: Geef de toelichting in korte, duidelijke zinnen. Of kopieer de waarde 'Notitieveld copyright' uit het vorige record .

Voorbeelden: *De geïnterviewde is onbekend. Het onderzoek hiernaar is gedocumenteerd (dossiernr. 320).*

27. Toon op web

Toon op web

Betekenis: Toestemming om de over het audiofragment vastgelegde, niet-privacygevoelige gegevens te tonen op internet.

Standplaats en verwervingsgegevens behoren tot de privacygevoelige gegevens en worden niet getoond.

Invulinstructie: Wanneer het veld is aangevinkt, worden de niet-privacygevoelige gegevens uit het record getoond op internet als onderdeel van de collectie van de instelling.

28. Archiefnummer

Betekenis: Het nummer van het archief waarin het audiobestand is opgenomen.

Invulinstructie: Dit veld wordt niet ingevuld.

29. Inventarisnummer

Betekenis: Het inventarisnummer dat aan het audiobestand is gegeven.

Invulinstructie: Dit veld wordt niet ingevuld.

30. Notatieveld 1

Betekenis: Aanvullende informatie m.b.t. het audiofragment.

Invulinstructie: Dit vrije-tekstveld kan door de instelling gebruikt worden om gegevens, die niet passen in een van de andere velden, en die men toch wil vastleggen, op te nemen. Zo kan het zijn dat men b.v. gegevens wil vastleggen over het registratieproces. Men zou dan kunnen afspreken dat Notatieveld 1 hier altijd voor gebruikt wordt.

Of kopieer de waarde 'Notatieveld 1' uit het vorige record .

Voorbeeld: *Contact opnemen met de schenker, om meer informatie over de herkomst van het audiofragment te achterhalen.*

31. Notatieveld 2

Betekenis: Aanvullende informatie m.b.t. het audiofragment.

Invulinstructie: Dit vrije-tekstveld kan door de instelling gebruikt worden om gegevens, die niet passen in een van de andere velden, en die men toch wil vastleggen, op te nemen. Zo kan men b.v. gegevens willen opnemen over het eerste uitzendmoment van het audiofragment.

Of kopieer de waarde 'Notatieveld 2' uit het vorige record .

Voorbeeld: *De geluidsopnamen zijn gebruikt voor Andere tijden van de VPRO, op 3 mei 2015.*

Bijlage: Voorbeeld van de beschrijving van een woord bij de titel “Hèrses | Hoofd”.

Hèrses /hɛrsəs/, Hòrses* /hɔrsəs/

Betekenis

1. Hoofd 2. Hersenen 3. Verstand

Voorbeeldzin

Hij liep mee j z'n hèrses tege n'n lantèrepaol = Hij liep met zijn hoofd tegen een lantaarnpaal.

*De uitspraak hòrses is verouderd.

Kijk voor meer informatie op: <https://www.brabantcloud.nl/help>

Of mail naar: Helpdesk@brabantcloud.nl

Versie: 1.3 | juni 2020